

Scientific journal
«ECONOMICS AND FINANCE»

Agenda Publishing House,
United Kingdom

ECONOMICS, MANAGEMENT, LAW: PROBLEMS AND PROSPECTS

Collection of scientific articles

Volume 2

List of journals indexed

Submitted for review in

Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)

Agenda Publishing House,
United Kingdom
2015

Agenda Publishing House, United Kingdom

ECONOMICS, MANAGEMENT, LAW: PROBLEMS AND PROSPECTS

Science editor:

Drobyazko S.I.

Ph.D. in Economics, Associate Professor, Professor of RANH

Reviewers:

Carmine Bianchi

Full Professor in Business & Public Management University of Palermo (Italy)

Jill (Solomon) Atkins,

*Professor of Accounting & Financial Management, Henley Business School
(Reading, United Kingdom)*

Economics, management, law: problems and prospects: Collection of scientific articles. Vol. 2. - Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2015.- 308 p.

ISBN 978-617-7214-07-5

Collection of scientific articles published on the results of the International scientific and practical conference "Economics, management, law: problems and prospects" is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Russia, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern economy and state structure. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern economic science development.

ISBN 978-617-7214-07-5

© 2015 Copyright by Agenda Publishing House®

© 2015 Authors of the articles

© 2015 Drobyazko S.I.

CONTENT

4. MONEY, FINANCE AND CREDIT	7
Beňušová J. CASH POOLING – EFFECTIVE TOOL FOR OPTIMIZATION AND MANAGEMENT OF INTERNAL BUSINESS RESOURCES.....	7
A. Harumová, E. Hyránek, E. Dengova. FINANCIAL DECISIONS OF MANAGERS DURING THE CRISIS.....	11
Londák J., Hyránek E. INVESTMENT PROJECTS EVALUATION BY USAGE OF REAL OPTIONS.....	18
Brezhnyeva-Yermolenko O.V., Vashchenko D.V. FINANCIAL RELATIONS OF BUSINESS SOCIAL PARTNERSHIP: THEORETICAL VIEW.....	22
Vankovych D.V., Demchyshak N.B. BUDGETARY-TAX REGULATION OF INNOVATIVE ACTIVITY: THEORETICAL-METHODOLOGICAL ASPECTS.....	25
Vyshyvana B.M., Tereshko O.M. OVERSIGHT MECHANISM IN UKRAINE.....	30
Vovk V.Y., Zhezherun Y.V. THE MAIN DIRECTIONS IN STABILIZATION OF THE EXCHANGE RATE IN UKRAINE.....	34
Vyadrova N.G. THE BANK STRATEGY IN THE ASSETS AND LIABILITIES MANAGEMENT.....	38
Glushchenko O.V. FINANCIAL BEHAVIOUR OF UKRAINIAN HOUSEHOLDS IN TIMES OF CRISIS.....	41
Zakhidna O.R., Buhil S.Y. IMPACT ON BUDGET REFORM IMPLEMENTATION CITY BUDGET OF LVIV.....	48
Zolotaryova O.V. MOBILITY OF EMPLOYEES OF FINANCIAL INSTITUTIONS: ITS FACTORS, ADVANTAGES AND PRIORITY DIRECTIONS OF INTENSIFICATION.....	51
Zorya S. P. STATE MONEY SUPPLY AS THE BASIS FORMING OF MONETARY POLICY..	54
Losiev A.S. SYSTEMATIZATION OF STUDY METHODS THE ADMINISTRATIVE MANAGEMENT AND DEVELOPMENT OF DOMESTIC ENTERPRISES.....	57
Koverza V.S. TRANSFORMATION RISKS BANK OF RESOURCES.....	61
Kulchytskyy M. I., Zabrotska O. V. STRATEGY OF PUBLIC REGIONAL POLICY UKRAINE IN THE CONTEXT OF FINANCIAL DECENTRALIZATION.....	64
Malinina A.I. CHARACTERISTICS OF BASIC METHODS OF INTERERST RATE RISK MANAGEMENT AND FEAUTERS OF THEIR APPLICATION IN UKRAINE.....	74
Mykulyak O.V., Tereshko O.M. STRATEGY AND TACTICS OF DECISION-MAKING IN FINANCIAL MANAGEMENT OF ENTERPRISE.....	78
Mishchenko S.V., Naumenkova S.V. THE ROLE OF STATE BANKS IN ENSURING THE STABILITY OF THE FINANCIAL SYSTEM.....	83
Nazarchuk N.P. MORTGAGE LENDING AS A PROMISING AREA OF LENDING IN RUSSIA.....	86
Nechyporuk O. A SECURITIES MARKET: CURRENT STATE, PROBLEMS AND TRENDS	89
Nikitenko K. TOPICAL ISSUES OF UKRAINE FINANCIAL REFORM.....	93
Penkal N.A. COMMON RISKS FOR BANKING AND INSURANCE INSTITUTIONS.....	96
Shymkiv S.A. METHODOICAL PRINCIPLES OF FORMATION OF INSURANCE RATES IN SOSIAL INSURANCE AGAINST ACCIDENTS AND THEIR FEATURES.....	99
Yukhumenko V.M. THE DEVELOPMENT OF SOLVENCY SYSTEM OF INSURANCE UNDERTAKINGS IN THE EUROPEAN UNION.....	102
5. ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT	108
Veysel A.A. RESPONSIBILITIES FOR THE PREPARATION OF FINANCIAL STATEMENTS – BULGARIAN PRACTICE.....	108
Akimova N.S., Govorukha O.O. WAYS OF IMPROVEMENT OF ACCOUNT OF PROPERTY ASSET OF JOINT-STOCK COMPANY.....	110

Vasylyuk M.M. INFLUENCE OF QUALITY OF AUDIT IS ON HIS PLACE IN PUBLIC ACTIVITY	113
Gedz M.Y. MODERN ASPECTS OF AUDITING CLASSIFICATION BY OBJECTS	117
Kalabukhova S.V., Kuzminska O.E., Abesinova O.K. FOREIGN APPROACHES TO RATIOS CLASSIFICATION FOR FINANCIAL STATEMENTS ANALYSIS	119
Pihosh V.A. ADAPTATION PLAN ACCOUNTS TO NATIONAL BUDGET INSTITUTIONS OF ACCOUNTING	123
Porokhnavets Ya.A. ECOLOGIZATION OF ACCOUNTING SYSTEMS OF ENTERPRISES OF USES NATURAL RESOURCES	126
Resler M.V. HUMAN CAPITAL: THE PROBLEMS OF ACCOUNTING IN RECOGNITION	129
Samborska-Muzychko I.O. CUSTOMER TRUST INDEX AS AN INSTRUMENT OF STRATEGIC ANALYSIS.....	133
Tyutyunnyk Y.M., Dorohan-Pysarenko L.O., Tyutyunnyk S.V. GENERALIZATION OF METHODOLOGICAL DIRECTIONS OF EVALUATION OF FINANCIAL STABILITY OF ENTERPRISES	136
Shepel I.V. PROCEDURE INDEXING WAGES TO EMPLOYEES	140
6. TAXATION AND ACCOUNTING SYSTEM.....	144
Palaz E.B. NON-RESIDENT RENTAL INCOME TAXATION IN GERMANY AND THE UK	144
Kmit V.M. TOPICAL PROBLEMS OF REFORMING OF THE TAX SYSTEM IN UKRAINE	147
Kuzmenko V.V., Molodykh V.A. INTERNATIONAL EXPERIENCE OF USING FISCAL INSTRUMENTS TO COUNTER THE UNDERGROUND ECONOMY	153
Saydulaev D., Kurbanov S.A. THE ROLE OF TAX INCENTIVES IN THE STATE'S ECONOMY	156
Pukhyr S.T. NORMATIVE BASE IN THE SYSTEM OF PROVIDING REFORMS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT.....	160
Tverdokhlibova D.V. ASSESSMENT OF REVENUES OF THE UKRAINE'S CONSOLIDATED BUDGET FROM CREDIT AND DEPOSIT TRANSACTIONS.....	164
Tokmacheva N.V. MODERN PROSPECTS OF DEOFFSHORIZATION OF THE RUSSIAN ECONOMY: REASONS, PURPOSES, MECHANISMS.....	168
7. ECONOMIC SECURITY OF BUSINESS ENTITIES	172
Demchenko N.V., Kozyryeva O.V. MAINTENANCE OF PHARMACEUTICAL ENTERPRISE'S ECONOMIC SECURITY IN CONDITIONS OF GLOBALIZATION	172
Ismailova Sh.T. FOOD SECURITY IN THE EXPANSION OF RUSSIAN ECONOMIC SANCTIONS.....	175
Orekhova K.V., Kucheryavenko I.V. LEGALIZATION FOR WEAPONS IS THE DIRECTION OF UKRAINE'S NATIONAL SECURITY	178
Bulkot A.V., Rasniuk I.V. INTERNAL CONTROL OF COMPLEX SYSTEM AS THE FACTOR OF ECONOMIC SECURITY OF BUSINESS AT THE ENTERPRISES, INSTITUTIONS, THE ORGANIZATIONS.....	182
Chirva J.E., Bugrimenko R.M., Smirnova P.V. SYSTEMATICS METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING ECONOMIC SECURITY.....	187
Butaeva A.T., Esetova A.M. DEVELOPMENT FRAMEWORK OF ECONOMIC SECURITY INVESTMENT PROJECTS IN BUILDING.....	191
8. MATHEMATICAL METHODS IN ECONOMY.....	195
Burkina N.V., Naumova M.A. FINDING THE RELIABILITY RATING OF THE UKRAINIAN INSURANCE COMPANIES USING CLUSTER ANALYSIS AND CCR MODELS.....	195
Ivanyuk Kh. Yu. MATHEMATICAL MODEL RANKING OF THE JOB COMPETENCES FOR AUDITOR'S KNOWLEDGE ASSESSMENT.....	198
Matsikanych I.M. USING THE CLUSTER ANALYSIS METHOD FOR ANALYSIS OF INNOVATION ACTIVITIES UKRAINE IN THE REGIONAL SECTION	202

Roman V.I. SOLUTION OF OPTIMIZATION PROBLEM OF SERVICES LOCATION IN THE CITY WITH FUZZY LOGIC MODELING OF EXPECTED PROFIT	206
9. STATE ADMINISTRATION, SELF-GOVERNMENT AND GOVERNMENT SERVICE	210
Sleptsov V.A. DECENTRALIZATION OF THE BUDGET FINANCIAL RESOURCES AREAS OF STRENGTHENING BUDGET AUTONOMY AND FINANCIAL INDEPENDENCE OF LOCAL GOVERNMENT	210
Smirnova N.V. A NEW LOOK AT THE IMPLEMENTATION PROCESS OF TECHNOLOGY TRANSFER AT THE ENTERPRISES OF MINING-METALLURGICAL COMPLEX OF UKRAINE	213
Stepanova L.B. PARTICIPATING OF UKRAINE IN FORMING INTERNATIONAL TRANSPORT CONNECTIONS.....	217
10. LAW	224
Gullerová M., Pšenková J. EXTENSION OF COLLECTIVE AGREEMENTS AS A TOOL TO ACHIEVE THE SAME LEVEL OF PROTECTION FOR EMPLOYEES WORKING IN ENTERPRISES WITHIN THE SAME INDUSTRY IN THE SLOVAK REGIONS	224
Nemesh P.F., Leiba E.V. RESTORATION OF THE PROCEEDINGS AS A SECURITY TOOL PROCEDURAL CIVIL PROCEDURE	228
Majurov N.P., Shilova A.E., Majurov P.N. ON THE CLASSIFICATION OF HUMAN RIGHTS GURANTEES	230
Musiienko O.P. SETTLEMENT OF CONFLICTS OF INTEREST UNDER THE NEW LAW OF UKRAINE «ON PREVENTION OF CORRUPTION»	235
Ternushchak M.M. FEATURES MECHANISM IMPLEMENTATION OF PROCEEDINGS ON PUBLIC COMPLAINTS IN ACCORDANCE THE RULES OF LAW «ON APPEAL OF CITIZENS».....	238
Tkachuk O. TASK OF CASSATION IN CIVIL JUDICIAL PROCEEDINGS OF UKRAINE.....	240
11. TOURISM ECONOMY	244
Lutay A.P. MODERN SYSTEMS OF AUTOMATION OF MANAGEMENT IN HOTEL BUSINESS OF UKRAINE	244
Mukhina N.A., Pochechun O.I. METHODOLOGY OF MAKING MANAGERIAL DECISION IN RELATION TO OPTIMIZATION OF THE ECONOMIC SECURITY SYSTEM OF TRANSPORT CONSTITUENT IN COMPLEX TOURIST PRODUCT.....	247
Sharabidze N.R. SWOT-ANALYSIS OF A NATIONAL TOURIST PRODUCT- KUTAISI.....	251
Iastremaska O.O. ORGANIZATIONALLY-CULTURAL MUTUAL RELATIONS OF TOURIST COMPANIES IN INTERNATIONAL TOURISM	254
12. MANAGEMENT	258
Kremeňová I., Beňušová J. COACHING-MODERN APPROACH TO HUMAN RESOURCES MANAGEMENT.....	258
Rolf Karbach. OUTLINING A CONCEPTUAL FRAMEWORK OF LEADERSHIP COMPETENCIES.....	263
Hapak N.M., Bojko Y.M. BUSINESS ADMINISTRATION AND MANAGEMENT: COMMUNITY AND DIFFERENCE OF SIGNS	268
Andreeva T.E., Getman O.A. DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE AS A TRANSFORMATIONAL SHIFT TO A NEW LEVEL.....	271
Kozak A.I. THE ANALYSIS OF CROSS-CULTURAL PROBLEMS AND STRATEGIC OPPORTUNITIES AND THREATS OF HUAWEI'S INVESTMENT INTO LATIN AMERICA	278
Glebova A.O., Korsunskaya M.Y. MANAGE DASHES ENTERPRISE IN TERMS OF BUSINESS ENVIRONMENT.....	284
Mazorenko O.V. LOGISTICS CUSTOMER SERVICE AS A SOURCE OF COMPETITIVE ADVANTAGE.....	289

Sahaidak-Nikitiuk R.V. SCIENTIFICALLY-PRACTICAL BASES OF LEVEL FLOW PROCESSES MANAGEMENT IN PHARMACY	292
Sukhorukova O.A. MANAGERIAL INNOVATIONS IN PUBLISHING BUSINESS	295
13. MARKETING	300
Polishchuk I.I., Polishchuk R.I. BRAND CONCEPT FORMATION IN THE SYSTEM OF MOVING GOODS.....	300
Rubashka V.P. MARKETING INNOVATION	303

кореспонденцію. Тож тепер знос (амортизація) необоротних активів нараховується через субрахунок 841 «Витрати на амортизацію необоротних активів».

Облік результатів переоцінки та втрат і відновлення корисності необоротних активів регламентують НП(с)БОДС 121, 122 і 133 (у частині довгострокових фінансових інвестицій) [5].

Одразу зазначимо, що методологія бухгалтерського обліку результатів переоцінки (дооцінки, уцінки) необоротних активів порівняно з Положенням №611 докорінно змінена.

Новації щодо обліку результатів переоцінки та втрат і відновлення корисності необоротних активів спричинили внесення змін до класу 4 «Власний капітал». Тепер запроваджується рахунок 44 «Капітал у дооцінках», яким замінено рахунок 44 «Результати переоцінок». Рахунок 44 «Капітал у дооцінках» має такі субрахунки: 441 «Дооцінка (уцінка) необоротних активів»; 442 «Інший капітал у дооцінках».

У НП(с)БОДС 123 «Запаси» з'являються нові об'єкти обліку запасів та змінюються підходи до формування первісної вартості запасів [5].

У пункті 2 розділу II НП(с)БОДС 123 зазначено, що для цілей бухгалтерського обліку запаси включають, зокрема: матеріальні цінності, що придбані (вироблені, отримані) та утримуються суб'єктом державного сектору з метою подальшого розподілу, передачі, продажу; активи, що становлять державні матеріальні резерви та запаси.

Таким чином склад об'єктів обліку запасів класу 2 «Запаси» розширено. У зв'язку із розширенням складу об'єктів обліку запасів призначення рахунків класу 2 «Запаси» доповнено описом нових об'єктів обліку, таких як матеріальні цінності та запаси. У класі 2 «Запаси» з'явився новий рахунок 26 «Запаси для розподілу, передачі, продажу».

Впроваджені зміни в структуру Плану рахунків бухгалтерського обліку враховує фактичний об'єктний склад бюджетного обліку та НП(С)БОДС, дає змогу забезпечувати реалізацію методу нарахування та принципу подвійного запису, з урахуванням положень НП(С)БОДС. Це допоможе сформувати дієве інформаційне забезпечення системи управління державним сектором економіки України.

Література:

1. Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 р. № 34 . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/34-2007-%D0%BF>
2. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 25.11.2014 р. № 1163. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1603-14>
3. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ: Наказ Міністерства фінансів України від 26.06.2013 р. № 611. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13>
4. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 р. № 1203. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>
5. Про затвердження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі: Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>

Porokhnavets Ya.A.

Postgraduate

Ternopil National Economic University, Ukraine

ECOLOGIZATION OF ACCOUNTING SYSTEMS OF ENTERPRISES OF USES NATURAL RESOURCES

Порохнавець Я.А.

аспірант

Тернопільський національний економічний університет, Україна

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ ПІДПРИЄМСТВ- ПРИРОДОКОРИСТУВАЧІВ

The article says about the role and necessities of ecological accounting, that is considered on enterprises of uses natural recourses. Advantages and possibilities are exposed, that they are given by the ecologization of the accounting systems. The basic aspects of perfection of accounting are specified in industry of the use of natural resources.

Keywords: *ecological accounting, steady development, nature protection charges, ecological activity, the use of natural resources.*

В статті розглянуто роль та необхідність ведення екологічного обліку на підприємствах-природокористувачах. Розкрито переваги та можливості, що їх надає екологізація облікових систем. Конкретизовано основні аспекти вдосконалення бухгалтерського обліку в галузі використання природних ресурсів.

Ключові слова: *екологічний облік, сталий розвиток, природоохоронні витрати, екологічна діяльність, природокористування.*

В сучасних умовах розвитку економіки традиційні інструменти бухгалтерського обліку не надають вітчизняним керівникам можливості достовірно визначати з їх допомогою наскільки ефективними є екологічні стратегії, що проводяться підприємствами-природокористувачами і як економічна політика впливає на стан довкілля.

Зокрема, екологічні витрати – витрати, які необхідно здійснювати для підтримки усього комплексу природних ресурсів на тому рівні, що відповідає їх початковому стану, – як і раніше практично виключаються з обігу традиційних інструментів обліку.

Вирішальним поворотним пунктом стало проведення в 1992 р. Конференції Організації Об'єднаних Націй з питань навколишнього середовища і розвитку (зустрічі на найвищому рівні «Саміт Землі» в Ріо-де-Жанейро), на якій був прийнятий Порядок денний на ХХІ століття щодо забезпечення стійкого розвитку. Саме тут уперше була висунена концепція екологічного обліку як інструменту проведення послідовної політики в цій області.

Одним із базових елементів цього положення являється принцип посилення взаємозв'язку економіки та екології, формування єдиної еколого-економічної системи розвитку суспільства як системи повної та усебічної інтенсифікації, що забезпечуватиме безпечне екологічне стійке господарювання [1, с.5].

Законом України «Про охорону природного навколишнього середовища» відзначається, що перехід України на шлях стійкого розвитку визначає необхідність розробки нових механізмів управління природокористуванням. До таких механізмів належить економічний механізм природокористуванням, що представляє систему управління, спрямовану на забезпечення вимог екологічної безпеки суспільства, ефективне регулювання еколого-економічних взаємозв'язків та отримання максимальних прибутків при впровадженні природоохоронних заходів [2, с.3].

Система управління природоохоронними витратами включає екологічний облік, контроль, аудит і моніторинг господарської діяльності. Місце та значення екологічного обліку та контролю в процесі екологізації облікових систем зростає у зв'язку з переходом підприємств на екоефективний режим роботи, спрямований на зниження шкідливої дії на навколишнє природне середовище при одночасному підвищенні рентабельності виробництва. Екоефективність підприємства-природокористувача може бути оцінена та відображена тільки за допомогою ведення екологічного обліку, тобто надання точної та достовірної інформації щодо впливу господарської діяльності на довкілля.

Екологічний облік і контроль – науки, що динамічно розвиваються. Перший крок у сфері ведення екологічного обліку на рівні підприємств-природокористувачів був зроблений Міжурядовою робочою групою експертів з міжнародних стандартів обліку та звітності, якими було розроблено практичне роз'яснення для бухгалтерів щодо представлення екологічної інформації у фінансовій звітності.

Слід підкреслити, що термін «екологічний облік» різними авторами трактується по-різному. На національному рівні він тлумачиться як облік щодо фізичних запасів природних ресурсів, вартісної оцінки деградації навколишнього природного середовища і відповідних витрат на природоохоронні заходи. На рівні підприємств облік природоохоронної діяльності

може бути використаний у контексті методик управлінського обліку та фінансового обліку з метою подання зовнішньої звітності [3, с.196].

Конкретного визначення екологізації бухгалтерського обліку в спеціальній літературі не наведено. На нашу думку, до цього питання можна підійти з позицій характеристики бухгалтерського обліку як науки та її функції у сфері екології. Екологічний облік – це система, яка може використовуватися для виявлення, організації, регулювання і представлення даних та інформації про стан навколишнього середовища в натуральних і вартісних показниках. Екологічний облік ґрунтується на тих же принципах, що й усі системи обліку, відтак система екологічного обліку дає об'єктивну картину стану і динаміки природної спадщини, взаємодії між економікою і довкіллям, витрат на профілактичні заходи, охорону навколишнього середовища і відшкодування екологічного збитку.

Об'єднання питань екологізації облікових систем підприємств-природокористувачів дозволяє досягти наступних результатів:

- рахунки підприємств відбиватимуть взаємозв'язок підприємства та навколишнього середовища і демонструвати вплив витрат, пов'язаних з природоохороною діяльністю на фінансовий стан підприємства;
- інвестори матимуть в розпорядженні інформацію про витрати, пов'язані з охороною навколишнього середовища, що необхідно для прийняття інвестиційних рішень;
- менеджмент зможе виявляти та розподіляти природоохоронні витрати так, щоб продукція була правильно оцінена;
- підприємство-природокористувач може отримати вагому перевагу в конкурентній боротьбі за клієнтів, довівши, що товари, що ним випускаються, безпечніші з екологічної точки зору.

Таким чином, екологічний облік є чи не найважливішим інструментом реалізації концепції стійкого розвитку, тобто такого розвитку, який не знищує ресурси, необхідні для життя і розвитку майбутніх поколінь на Землі.

Очевидно, що ядром облікової інформації про природоохоронні витрати є дані бухгалтерського обліку. Але, на жаль, саме тут в найменшій мірі знаходять своє відображення результати природоохоронної діяльності та витрати на неї. Передусім це стосується поточних витрат. У переважній більшості випадків ці витрати повністю «розчиняються» в собівартості продукції. Тому облік їх ведеться в основному несистемно, за допомогою вибірок з первинних документів, даних оперативного обліку, статистичних розрахунків і експертних оцінок. Форму статистичної звітності «Звіт про екологічні збори та поточні витрати на охорону природи», де повинні бути відображені витрати (окремо по воді, повітрю, землі і т. д.), підприємство не в змозі обґрунтовано заповнити, оскільки основна частина поточних природоохоронних витрат не виділяється у відособлені статті бухгалтерського обліку і звітності. Таким чином, неможливість швидкого, прямого і достовірного обліку витрат і результатів природоохоронної діяльності знижує матеріальну відповідальність та зацікавленість колективів і окремих виконавців в охороні довкілля, робить практично неможливим застосування принципів екологізації облікових систем, а також унеможливорює розрахунки економічної ефективності природоохоронної діяльності.

Відособлення в обліку екологічних витрат необхідне також для вирішення питань впорядкування розподілу їх між окремими видами виробів чи операцій. Нині екологічні витрати розподіляються разом з тими витратами, в яких вони приховані. Відповідно, у більшості випадків база розподілу не має ніякого економічно обґрунтованого зв'язку з цими витратами. Так, на практиці значна частина їх враховується в складі загальнопромислових витрат і розподіляється відповідно до середнього відсотку заробітної плати промислових працівників. Але ж витрати на природоохоронні заходи залежать від об'єму, токсичності і складності знешкодження відходів, що утворюються при виробництві тих або інших виробів, а не від трудомісткості останніх. В результаті повністю спотворюються пропорції, а це не

може негативно не позначитися на системі ціноутворення підприємства-природокористувача.

Складність введення екологізації процесу природокористування на підприємствах полягає у відсутності методичних розробок з цієї проблеми, в складності визначення ряду показників, що враховують стан і динаміку зміни компонентів природного середовища. На нашу думку, необхідною є розробка показників та норм природокористування, що відобразатимуть величину максимально допустимого антропогенного навантаження на екосистеми, визначення розміру природоохоронних витрат, необхідних для компенсації в повній мірі екологічного збитку та інші екологічні нормативи.

Слід зазначити, що скрутне фінансове становище багатьох українських підприємств-природокористувачів не повинно стримувати введення екологічного обліку.

Показники та дані, що їх надає екологізація облікових систем виступають в ролі важливого, корисного інструмента, що дозволяє оцінювати міру впливу виробничої діяльності підприємства на природне середовище. Проте не йдеться про введення принципово нової системи обліку соціально-економічного розвитку. З точки зору стійкого розвитку в обліковій системі недостатньо враховується екологічний чинник. У напрямі посилення обліку екологічного чинника цю систему і потрібно вдосконалювати. Усі показники соціально-економічного розвитку країни мають бути орієнтовані на забезпечення екологічної рівноваги.

Проте в Україні вся істотна інформація щодо природоохоронної діяльності підприємств-природокористувачів надається тільки в органи державної статистики, така звітність не підлягає обов'язковому аудиту і оприлюдненню і, отже, не отримує розповсюдження серед широкого кола зацікавлених користувачів. Що, в кінцевому результаті, не дозволяє користувачам визначити динаміку впливу екологічних проблем на фінансовий стан і результати діяльності підприємства, користувача природних ресурсів.

Література:

1. Декларація Ріо-де-Жанейро з питань навколишнього середовища і розвитку затверджена ООН від 14.06.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_455
2. Закон України «Про охорону природного навколишнього середовища» затверджений Верховною Радою УРСР від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: від <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
3. Вороновська О. Сутність і розвиток екологічного обліку/ О.Вороновська// Галицький економічний вісник.- 2011. – №2(31). – С.195-200.
4. Замула І.В. Екологічні доходи та зобов'язання в системі бухгалтерського обліку/ І.В. Замула // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013. – №1(16). – С. 257-259.
5. Кирсанова Т.А. Экологический контроллинг: инструмент экомеджмента [Текст]: монография/ Т.А. Кирсанова, Е.В. Кирсанов, В.А. Лукьянихин. – Сумы: Казацкий вал, 2004. – 222с.

Resler M.V.

Doctor of Economic Sciences, Professor
Mukachevo State University, Ukraine

HUMAN CAPITAL: THE PROBLEMS OF ACCOUNTING IN RECOGNITION

Реслер М.В.

доктор економічних наук, професор
Мукачівський державний університет, Україна

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАННЯ В ОБЛІКУ

This article describes the process of accounting terminology unit of human capital and on the basis of his analysis made refinements and concluded that human capital can be considered as an object of accounting. An attempt to establish the mechanism of its relationship to the value of the enterprise as a whole. Outlined the need for the formation of a new accounting methodology that can objectively evaluate and take into account all the resources of the enterprise, which can be used for profit.

Key words: *human capital, accounting, cost, company*

У статті розглянуто термінологічний апарат процесу обліку людського капіталу і на основі його аналізу внесено уточнення та зроблено висновок, що людський капітал може розглядатися як об'єкт

Scientific journal
«ECONOMICS AND FINANCE»

Agenda Publishing House,
United Kingdom

ECONOMICS, MANAGEMENT, LAW: PROBLEMS AND PROSPECTS

Collection of scientific articles

Volume 2

Copyright © 2015 by the authors
All rights reserved.

WARNING

Without limitation, no part of this publication may be reproduced, stored, or introduced in any manner into any system either by mechanical, electronic, handwritten, or other means, without the prior permission of the authors

Edited by the authors.

ISBN 978-617-7214-07-5

Printed by Agenda Publishing House ®
Coventry, West Midlands, CV1 2FL